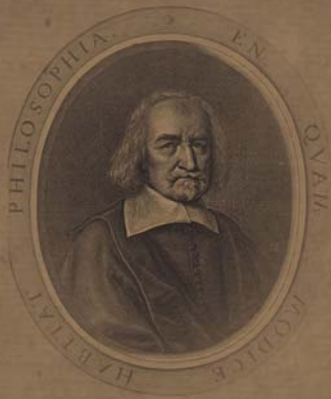

Thomas Hobbes
(05 April 1588 - 04 December 1679)
תומאס הובס
(05 אפריל, 1588 - 04 דצמבר, 1679)

אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS & NOTARY

גיליון 384: 04 אפריל, 2023
Issue 384: 04 April 2023

הגיליון המקצועי הדו שבועי של [אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון](#)

The Bi-Weekly Professional Magazine of [Afik & Co, Attorneys and Notary](#)

החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב-יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609
103 Ha'Hashmonaim St., POB 20144, Tel Aviv 6120101, Israel, Telephone: +972-3-609.3.609

Afik & Co. marks the birth date of English philosopher Thomas Hobbes (April 05, 1588 - December 04, 1679), best known for his 1651 book "Leviathan", in which he deals with the sources of legitimacy of political rule and sovereign authority and coined the phrase "natural law".

אפיק ושות' מציינת את יום הולדתו של הפילוסוף האנגלי תומאס הובס (05 אפריל 1588 – 04 דצמבר, 1679), שהתפרסם בעיקר בזכות ספרו "לווייתן" משנת 1685 שבו הוא עוסק במקורות הלגיטימציה של השלטון המדיני והסמכות הריבונית וטובע את הביטוי "משפט הטבע".

1. על כשרות (או הכשרה) וחופש העיסוק / עו"ד דורון אפיק

On special experience and limitation of occupation / Doron Afik, Esq

מאמר בנושא מגבלות על חופש העיסוק של עובד כאשר הוא עובר הכשרה מיוחדת על ידי המעסיק. את המאמר כתב עו"ד דורון ממשד אפיק ושות'. את המאמר בשפה העברית ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a384>

An article on restrictions on an employee's freedom of occupation when he undergoes special training by the employer. The article was written by Doron Afik, Esq. of Afik & Co. The article in English may be found at the link: <https://www.afiklaw.com/articles/a384>

2. עדכוני פסיקה

Legal Updates

א. הקמת מיזם משותף עשויה ליצור שותפות גם בהעדר הסכם בכתב

מחוזי לוד: כספים שנשלקו על ידי חברת סליקה מוחזקים בנאמנות עד להעברתם לידי בעל העסק; לצורך חילוט בשל חשד להלבנת הון יש להפריד בין כספים שנתפסו והתקבלו כתוצאה מעסקאות לגיטימיות לבין כאלה שלא. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/15195>

A joint venture may create a partnership even in lack of a written agreement. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15196>

ב. כשקיים ספק בדבר קיומו של עניין אישי בעסקה בעל עניין לא יהיה חלק מהדיון בדירקטוריון

כלכלי ת"א: עסקה שלבעל השליטה יש בה עניין אישי (אשר כאשר יש ספק בדבר קיומו – אין ספק) טעונה אישור משולש של ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ברוב קולות של בעלי מניות שאינם בעלי עניין אישי; בעל השליטה לא יהיה נוכח בדיון ולא ישתתף בהצבעה בוועדת הביקורת ובדירקטוריון. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/15197>

When there is a doubt as to existence of personal interest in a transaction the person of interest shall not be part of the discussion in the board of directors. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15198>

ג. שטר חוב שנחתם כנגד הבטחה בעל פה להשקעה אינו מחייב אם ההשקעה לא יצאה לפועל

העליון: התוצאה הטבעית של כישלון תמורה בתביעה שטרית היא בכך שנותן השטר אינו חייב בביצוע השטר. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/15199>

A promissory note signed against an oral commitment for investment is not enforceable if the investment did not go through. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15200>

ד. פרסום מטריד בפייסבוק עשוי להצדיק מתן צו למניעת הטרדה מאיימת גם אם הפרסום הוסר

מחוזי ת"א: התנאים למתן צו למניעת הטרדה מאיימת הם שניים: האחד, כי בוצעה הטרדה לשלוחות חייו של אדם, והשני, כי הנסיבות נותנת בסיס סביר להניח שהאדם ישוב ויטרד; פגיעה בשם טוב עשויה להיחשב הטרדה. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/15201>

A harassing publication on Facebook may justify issuing a restraining order even if the publication was removed. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15202>

ה. נישואין לישראלי אינם מקנים זכאות אוטומטית לאזרחות והעדרם כשלעצמו אינו שולל אותה

מחוזי ת"א – עצם הכרות בני זוג כאשר אחד מהם שוהה בישראל באופן בלתי חוקי אינה פוסלת אפשרות קבלת אזרחות ישראלית. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/15203>

Marriage to an Israeli does not by itself grant right to citizenship but lack thereof does not by itself negate it. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15204>

ו. קיים הבדל בין הזכויות ביצירה ובין עותק של היצירה אשר נמכר וניתן להעברה

מחוזי ת"א: כאשר ניתן רישיון שימוש ביצירה מוגנת, על הצדדים לקבוע במפורש אם הוא כולל זכות העברה או המחאה, שכן נקודת המוצא היא שככל שהמחאת הרישיון לא הוגבלה במפורש, היא מותרת. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/15205>

There is a difference between the rights in a work and a copy of the work which was sold and is transferable. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/15206>

אפיק משפטי הוא המגזין המקצועי של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, המופץ אחת לשבועיים לקהל של אלפי אנשים ברחבי העולם וכולל מידע מקצועי תמציתי בנושאים משפטיים-עסקיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צרפו אותי לרשימת התפוצה". מגזין זה כפוף לזכויות יוצרים אך ניתן להעבירו לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין באמור במגזין ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות לעורך דין על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

Afik News is the bi-weekly legal and business Israel news bulletin published by Afik & Co. (www.afiklaw.com). Afik News is sent every second week to an audience of thousands of subscribers worldwide and includes concise professional data on legal and business Israeli related issues of interest to the business community in areas in which the Afik & Co. firm advises. For removal (or joining) the mailing list please send an email to newsletter@afiklaw.com with the title "Please remove from mailing list" or "Please add me to the mailing list." The Afik News bulletin is copyrighted but may be freely transferred provided it is sent as a whole and without any changes. Nothing contained in the Afik News may be treated as a legal advice. Please contact an attorney for a specific advice with any legal issue you may have.

For previous Afik News publication see <http://www.afiklaw.com>

On special experience and limitation of occupation / Doron Afik, Esq

מאמר בנושא מגבלות על חופש העיסוק של עובד כאשר הוא עובר הכשרה מיוחדת על ידי המעסיק. את המאמר כתב עו"ד דורון משרד אפיק ושות'. עו"ד דורון אפיק הינו נוטריין ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. את המאמר ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a384>

An article on restrictions on an employee's freedom of occupation when he undergoes special training by the employer. The article was written by Doron Afik, Esq. of Afik & Co. Doron Afik is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. The article in English may be found at the link: <https://www.afiklaw.com/articles/a384>

עדכוני פסיקה

Legal Updates

א. המשטרה אינה מוסמכת לתפוס כספי צד ג' המוחזקים אצל חברה לסליקת אשראי

ע"ח 32246-03-23 מדינת ישראל נ' אלבז ואח', 27.03.2023, בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, כב' השופטת אפרת פינקי
ה"ת 39378-08-22 מדינת ישראל נ' אלבז, 12.03.2023, בית המשפט השלום בראשון לציון, כב' השופט גיל גבאי

משטרת ישראל תפסה 17,000,000 ש"ח בצווי חילוט זמניים נגד חשוד בהלבנת הון וחברה בשליטתו אשר סיפקה שירותי סליקת כרטיסי אשראי לבתי עסק. המשטרה סירבה לשחרר כספים בסך 130,179 ש"ח לבית עסק תמים למרות שהכספים התקבלו מעסקאות לגיטימיות.

בית המשפט קיבל את הבקשה לשחרור הכספים התפוסים והורה למשטרה להעביר את הכספים לבית העסק. חוק איסור הלבנת הון מאפשר לחלט רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או חשבונו של נאשם או שווי רכוש שנעברה בו עבירה, רכוש ששימש לביצוע העבירה וכן רכוש שהושג כשכר העבירה או כתוצאה מביצועה. כדי להבטיח את החילוט לאחר ההרשעה ניתן לתפוס באופן זמני את הרכוש עוד טרם הגשת כתב האישום. צד שלישי הטוען לזכות קניינית או מעין קניינית מפני חילוט רכוש השייך לחשוד או לנאשם ראשי לבקש את שחרור התפוסים. כאן, הכספים שתפסה המשטרה הם תוצר של עסקאות לגיטימיות של בית העסק שאינם קניינים של החשוד או חברת הסליקה, שבבעלות החשוד, ואינם שייכים לאף אחד מהם. מדובר בכספים שמוחזקים בנאמנות עד להעברתם לידי בעלי העסק. אין למשטרה כל סמכות לתפוס כספים שהתקבלו כתוצאה מעסקאות לגיטימיות. היה על המשטרה להפריד בין הכספים שנתפסו והתקבלו כתוצאה מעסקאות לגיטימיות ובין הכספים שהתקבלו כתוצאה מעסקאות שאינן כאלה. לכן, על המשטרה לשחרר את הכספים התפוסים לבית העסק.

למען הגילוי המלא יצוין, שאת בית העסק ייצגו עורכי הדין דורון אפיק ויאיר אלוני משרד אפיק ושות'.

The Police is not authorized to seize third party funds held by a credit clearing company

The Israeli Police seized ILS 17,000,000 in temporary forfeiture orders against a money laundering suspect and a company under its control that provided credit card clearing services to businesses. The Police refused to release funds of ILS 130,179 to an innocent business even though the funds were received from legitimate transactions.

The Court accepted the motion to release the seized funds and instructed the police to release the funds to the business. The Israeli Money Laundering Prohibition Law enables the confiscation of property that is in the possession, control or account of a defendant or the value of property in which a crime was committed, property that was used to commit the crime, as well as property obtained as a reward for the crime or as a result of its commission. To ensure such confiscation after conviction, the property can be temporarily seized even before the indictment is filed. A third party claiming a proprietary or quasi-proprietary right against confiscation of property belonging to the suspect or the accused may request the release of the seized property. Here, the funds seized by the police are the product of legitimate transactions of the business that are not the property of the suspect or the clearing company, controlled by the suspect, and do not belong to neither of them. These are funds that are held in trust until they are transferred to the business owners. The Police have no authority to seize funds received as a result of legitimate transactions. The Police had to separate the seized funds that were received as a result of legitimate transactions and the ones that are not. Therefore, the Police must release the seized funds to the business.

For full disclosure, the business was represented by attorneys Doron Afik and Yair Aloni of Afik & Co.

<p>ב. כשקיים ספק בדבר קיומו של עניין אישי בעסקה בעל עניין לא יהיה חלק מהדין בדירקטוריון</p>	<p>ב.</p>
<p>תנ"ג 31850-12-18 דניאל כהן נ' אקויטל בע"מ, חיים צוף, בעד סימונס, ערן סער, הגר שם טוב (בן גור), גלעד ריצמן, יוסף ירום ו - י.ו.א.ל ירושלים אויל אקספלוריישן בע"מ, 05.03.2023, המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, כב' השופט מגן אלטוביה</p>	
<p>חברה נאלצה לבצע שינוי במבנה האחזקות שלה על מנת לעמוד בדרישות החוק. בעל השליטה החליט, כי השינוי יתבצע בדרך של מיזוג והתווה את תנאיו.</p> <p>בית המשפט קבע, כי ההחלטה על שינוי המבנה התקבלה שלא כדין. החוק קובע, כי עסקה שלבעל השליטה יש בה עניין אישי (אשר כאשר יש ספק בדבר קיומו – אין ספק) טעונה אישור משולש של ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ברוב קולות של בעלי מניות שאינם בעלי עניין אישי. בנוסף, בעל השליטה לא יהיה נוכח בדיון ולא ישתתף בהצבעה בוועדת הביקורת ובדירקטוריון. כאן, המגבלות שהתווה בעל השליטה על אופן ביצוע המיזוג מוכיחה את האינטרס שהיה לו בשמירה על שיעור אחזקותיו במסגרת העסקה. לפיכך, נוכחות בעל השליטה בישיבת ועדת הביקורת והדירקטוריון והעובדה שהוא התווה את תנאי המיזוג, פירושה שההחלטה התקבלה שלא כדין.</p>	
<p>When there is a doubt as to existence of personal interest in a transaction the person of interest shall not be part of the discussion in the board of directors</p>	
<p>A company had to make a change in its holdings structure of its holdings in order to comply with the requirements of the law. The controlling shareholder decided that the change would be made by means of a merger and outlined its terms.</p> <p>The Court held that the decision was unduly made. Israeli law states that a transaction in which the controlling shareholder has a personal interest (and when there is doubt as to its existence - there is no doubt) requires triple approval by the audit committee, the board of directors and the general meeting with a majority vote of shareholders who do not have a personal interest. In addition, the controlling shareholder may not be a part of the discussion and may not participate in the voting in the audit committee and the board of directors. Here, the limitations outlined by the controlling shareholder on how the merger is to be carried out proves the interest he had in maintaining the proportion of his holdings within the deal. Therefore, his presence at the meeting of the audit committee and the board of directors and the fact that he outlined the merger's terms means that the decision was unduly made.</p>	
<p>ג. שטר חוב שנחתם כנגד הבטחה בעל פה להשקעה אינו מחייב אם ההשקעה לא יצאה לפועל</p>	
<p>רע"א 5926/22 רון סלע ואח' נ' יוסף שוחט, 29.03.2023, בבית המשפט העליון, כב' השופטים נעם סולברג, יעל וילנר, עופר גרוסקופף</p>	
<p>משקיע שהשקיע במיזמים שונים באפריקה סך של 160,000 דולר דרש מהיזמים לחתום על הסכם הלוואה ושטרות חוב בגובה של 350,00 דולר, כנגד הבטחתו להשקיע בחברה שלהם מיליון דולר. ההשקעה לא בוצעה אך מספר שנים לאחר מכן דרש המשקיע מהיזמים לשלם על פי שטרות החוב.</p> <p>בית המשפט העליון קבע שלא ניתנה כל תמורה בגין השטרות והיזמים אינם חייבים בתשלום כלשהו. טענת הגנה מסוג "כישלון תמורה" תתקבל כאשר צד, עושה השטר, לא קיבל "ערך" או "תמורה" בגין השטר. כאן חתימה על השטרות והסכם הלוואה לא עמדה בפני עצמה אלא נעשתה כחלק מעסקה אחרת וכנגד התחייבות בעל פה להשקיע במיזם משותף מיליון דולר. עד למועד חתימת השטרות והסכם הלוואה לא היו היזמים חבים אישית בגין סכומים אלה (שהיו גבוהים פי שניים מסכומים שניהלו עבור ה"מלווה" לפני חתימת השטרות), ולכן אדם סביר שהינו איש עסקים ופועל למטרת רווח, לא יתקשר בעסקה בה יצטרך להחזיר כפל הלוואה שכלל לא לקח וכלל לא היה חייב בפירעונה. מאחר והמיזם לא יצא לפועל ולא הועברה כל השקעה קיים כישלון תמורה מלא ועל כן אין היזמים חבים בדבר.</p> <p>למען הגילוי המלא יצוין, כי בהליך זה ייצגו את היזמים עורכי הדין דורון אפיק ויאיר אלוני ממשרד אפיק ושות'.</p>	
<p>A promissory note signed against an oral commitment for investment is not enforceable if the investment did not go through</p>	
<p>An investor who invested a total of USD 160,000 in various ventures in Africa demanded that the entrepreneurs sign a loan agreement and promissory notes in the amount of USD 350,000, promising against this to invest one million dollars in their company. The investment did not take place but years later the investor demanded the entrepreneurs to pay on the promissory notes.</p> <p>The Supreme Court held that the promissory note was not supported by consideration and therefore the entrepreneurs do not owe any payment. A "failure of consideration" defense will be accepted when a party, the note grantor, did not receive "value" or "return" for the promissory note. Here, the signing of the promissory notes and the loan agreement did not stand on its own but was done as part of another transaction and against an oral commitment to invest a million dollar in a joint venture. Up to the date of the signing of the notes and the loan agreement the entrepreneurs were not personally liable for these amounts (which were twice the amount managed for the "lender" prior to signing the notes), so a reasonable person who is a business person and operating for profit would not have entered into a transaction where he will have to repay double of a loan that he did not take and was not liable for. Because the joint venture did not consummate and the investment was not made there is a full failure of consideration and therefore the entrepreneurs are not liable at all.</p> <p>For full consideration it is noted that the entrepreneurs in this case were represented by attorneys Doron Afik and Yair Aloni of Afik & Co.</p>	

<p>ד. פרסום מטריד בפייסבוק עשוי להצדיק מתן צו למניעת הטרדה מאיימת גם אם הפרסום הוסר</p>	<p>ד.</p>
<p>עמ"ש 8726-01-23 א' נ' ר', 07.02.2023, בית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים, כב' השופט נפתלי שילה</p>	
<p>אדם פרסם פרסומים מכפיישים רבים כנגד אחיו בפייסבוק בדבר חשד שביצע עבירות מין בבנותיו הקטנות, והאם ביקש להוציא כנגדו צו למניעת הטרדה מאיימת. לאחר הגשת הבקשה, האח הסיר את הפרסומים. בית המשפט קבע, כי על אף שהפרסומים הוסרו, קיימת הצדקה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת. התנאים למתן צו למניעת הטרדה מאיימת הם שניים: האחד, כי בוצעה הטרדה לשלוות חייו של אדם, כאשר גם פגיעה בשמו הטוב של אדם עלולה להיחשב לפגיעה כאמור, ואין צורך שההטרדה תכלול איומים. השני, כי הנסיבות נותנת בסיס סביר להניח שהאדם ישוב ויוטרד. כאן, הפרסומים מהווים פגיעה בשמו הטוב של האח ולכן עונים על התנאי הראשון. בנוסף, מדובר בפרסומים רבים שהתפרשו על פני זמן רב, כאשר העובדה שהאח הסיר את הפרסומים לאחר הגשת הבקשה, לא מבטיחה שלא ימשיך ויפרסם פרסומים נוספים בעתיד. לפיכך, קיימת הצדקה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת.</p>	
<p>A harassing publication on Facebook may justify issuing a restraining order even if the publication was removed</p>	
<p>A person published posts against his brother on Facebook about a suspicion of committing sex offenses against his minor daughters and the brother moved to issue a restraining order against him. After filing the motion, the brother removed the publications.</p> <p>The Court held that although the publications were removed, there is justification for issuing the restraining order. The conditions for issuing a restraining order are two: First, the harassment is disturbing a person's peace, when harm to a person's reputation may also be deemed such a disturbance, and there is no requirement for an actual threat. Second, the circumstances give a reasonable basis that the person will be harassed again in the future. Here, the publications are harming to the brother's reputation and therefore meet the first condition. In addition, the posts which were published are numerous and have been posted throughout a long period of time, whereas the fact that brother removed the publications after the motion was made does not guarantee that he will not publish additional posts in the future. Therefore, there is justification for issuing a restraining order.</p>	
<p>ה. נישואין לישראלי אינם מקנים זכאות אוטומטית לאזרחות והעדרם כשלעצמו אינו שולל אותה</p>	<p>ה.</p>
<p>עמ"נ 17905-02-21, טיאה פנחסוב ווחטנג צ'נטוריה נ' רשות האוכלוסין וההגירה, 21.03.2023, בית המשפט המחוזי בתל אביב, כב' השופטת מיכל אגמון גונן</p>	
<p>בני זוג לא נשואים אשר הכירו בישראל כאשר האישה שהתה בישראל באופן בלתי חוקי הגישו בקשה למתן מעמד קבע לבת הזוג. בית המשפט קבע שעל משרד הפנים לבחון את אמיתות הקשר בין בני הזוג ורק לאחר מכן לקבל החלטה. נישואין לבן זוג ישראלי כשלעצמם אינם מקנים זכאות אוטומטית לאזרחות, והעדרם כשלעצמו אינו שולל אותה. נוהל ידועים בציבור מגדיר מתן מעמד לבני זוג במדינת ישראל שאינם נשואים. זכותם של בני זוג לעצב את חיי הזוגיות שלהם כרצונם לרבות בהפרדה רכושית ואף אין להם חובה להינשא כדי להוכיח את כנות הקשר הזוגי ביניהם. עם זאת, עדיין עומדת הדרישה להראות כי במקרה המסוים הנדון מדובר בקשר זוגי כן ואמיתי, ולא, למשל, בשותפות כלכלית וחלוקת מגורים משותפים, או בקשר פיקטיבי שמטרתו רק השגת מעמד בישראל. כאן, אמנם בת הזוג שהתה תקופה מסוימת בישראל ללא רישיון אבל אין לפגוע בבן הזוג אך בשל התנהלות בת הזוג בעבר, מה גם שמרבית התקופה שהתה בישראל באופן חוקי וניסתה להסדיר את מעמדה. לכן על משרד הפנים לבחון מחדש את אמיתות הקשר.</p>	
<p>Marriage to an Israeli does not by itself grant right to citizenship but lack thereof does not by itself negate it</p>	
<p>An unmarried couple that has met in Israel while the woman was in Israeli illegally submitted a motion for a permanent residency for the woman.</p> <p>The Court held that the Ministry of the Interior is to review the truth of the relationship between the couple and only then take a decision. Marriage to an Israeli citizen does not by itself grant an automatic right to citizenship but lack thereof does not negate the right. The Common Law marriage procedure sets the grant of status to unmarried couples in Israel. It is the right of the couple to structure their relationship as they see fit, including by separation of property, and they do not have an obligation to get married to show the truthfulness of their relationship. However, there is still a requirement to show that in the relevant case it is a true and honest relationship and not, for example, a financial partnership and joint household or a fictitious relationship which is meant only to retrieve a status in Israel. Here the woman indeed stayed in Israel illegally for a time, but this is not grounds to infringe the right of her couple only because of her behavior in the past, especially when most of the period of her stay in Israel was legal and she tried to legalize her status. Therefore, the Ministry of the Interior is to rereview the truthfulness of the relationship.</p>	

ו. קיים הבדל בין הזכויות ביצירה ובין עותק של היצירה אשר נמכר וניתן להעברה

תא (ת"א) 32162-06-17, מיתוג מערכות מבזרות בע"מ נ' שירותי בנק אוטומטיים בע"מ, 07.03.2023, בין המשפט המחוזי בתל אביב – יפו, כב' השופטת תמר אברהמי

מפעיל כספומטים מכר את מכשירי הכספומט שברשותו כאשר במכונות הייתה מותקנת תוכנה ייחודית. החברה שפיתחה את התוכנה הייחודית טענה, כי הזכויות בתוכנה ניתנו ברישיון וכי מפעיל הכספומטים לא היה רשאי להעביר את הרישיון לרוכש.

בית המשפט קבע, כי לא הייתה מניעה להעביר את הרישיון לרוכש. כאשר ניתן רישיון שימוש לגבי זכות יוצרים נדרשים הצדדים לציין במפורש אם הרישיון ניתן להעברה שכן ככול שהעברת הרישיון לא הוגבלה במפורש, ניתן לכאורה להמחותו, אלא אם עולה מן הנסיבות כוונת הצדדים למנוע אפשרות כזו. בהתאם, על פי דוקטרינת המכירה הראשונה, קיימת הגבלה על יכולתו של בעל קניין רוחני לשלוט בפעולות שעושים אחרים במוצר שאליו צמודות זכויות הקניין הרוחני לאחר שבעל הזכויות מכר אותם מכירה ראשונה. כאן, ההסכמים בין הצדדים לא קבעו באופן מפורש הגבלה על יכולתו של בעל הרישיון להעבירו לאחר ואין שום דבר בכוונת הצדדים או בסוג היחסים ביניהם שמצביע על כוונתם להגביל את המחאת הרישיון. כמו כן, ההסכמים עושים הבחנה בין קוד המקור של התוכנה ובין העותקים המותקנים של התוכנה באופן אשר מאפשר הבחנה בין הזכויות ביצירה הלא מוחשית שעל המחאתה יכול בעל הזכויות להטיל הגבלות, ובין עותקים פיזיים של היצירה אשר ניתן להחיל עליהם את דוקטרינת המכירה הראשונה ולהתיר את העברת העותקים מאחד לשני. כך, לא ניתן היה להגביל את המחאת הרישיונות בתוכנית ואת העברת התוכנות המותקנות במכונות והחברה המפתחת אינה זכאית לפיצוי.

There is a difference between the rights in a work and a copy of the work which was sold and is transferable

An ATM operator sold the ATM machines in its possession to a purchaser with a unique software installed on the machines. The company that developed the unique software contended that the rights in the software were licensed and that the ATM operator was not allowed to transfer the license to the purchaser.

The Court held that there was no obstacle to transfer the license to the purchaser. When a copyright license is granted, the parties are required to explicitly indicate whether the license is transferable, because as long as the transfer of the license is not expressly prohibited, it may be assigned, unless it appears from the circumstances that the parties intended to prevent such a possibility. Accordingly, under to the first sale doctrine, there is a limitation on the ability of an intellectual property owner to control the actions taken by others in the product to which the intellectual property rights are attached after the owner of the rights has sold them for the first time. Here, the agreements between the parties did not expressly limit the ability of the licensee to transfer it to another and there is nothing in the parties' intention or in the type of relationship between them that indicates their intention to limit the transfer of the license. Also, the agreements make a distinction between the source code of the software and the installed copies of the software in a way that allows a distinction to be made between the intangible creative rights, upon which the copyright holder can impose restrictions, and between physical copies of the work to which the first sale doctrine can be applied and for which the transfer of copies is permitted. Thus, the transfer of the license and the copies of the software already on the machines, and the developer company is not entitled to compensation.

על כשרות (או הכשרה) וחופש העיסוק / עו"ד דורון אפיק

לא פעם מעסיק משקיע מאמצים נכבדים בהכשרת עובד לצורכי העבודה ולעתים אפילו מדובר במקרים בהם מגיע עובד ללא כל ניסיון או הכרות של התחום ואת מלוא הכשרתו וניסיונו הוא צובר אצל המעסיק, אולם האם עובדה זו מזכה את המעסיק למנוע מהעובד להתחרות בו לאחר סיום ההעסקה?

חופש העיסוק הוכר בישראל כזכות חוקתית אולם מול הזכות של העובד לחופש עיסוק קיימת זכות המעסיק למנוע מהעובד להתחרות בו באמצעות הידע והניסיון היחודיים שצבר אצל המעסיק וזכות הצדדים לחופש ההתקשרות ביניהם וזכותם לקבוע תנאים מסחריים להסכם העבודה, ולכן במקרים מסוימים מכירים בתי הדין בהגבלות עיסוק.

פסק הדין הקלאסי בנושא מגבלות חופש העיסוק הינו פסק הדין בעניין צ'קפוינט נ' רדגארד¹, בו הבהיר בית הדין הארצי לעבודה שיש לבחון בקפדנות מגבלות על חופש העיסוק של עובד בשל חוסר השוויון בין המעסיק לעובד – אשר הינו הצד החלש אשר הגבלה על זכותו לעבור ממקום אחד למשנהו עשויה לפגוע בזכות להגשמה עצמית. באופן דומה, במקרה שנדון במרץ, 2023, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב² הבהיר בית הדין, כי כאשר המעסיק סיפק הכשרה מיוחדת לעובד או העניק לעובד תמורה כספית מפורשת כנגד ההתחייבות לאי תחרות, כשחובת תום הלב וחובת האמון המחוייבת מתוקף תפקידו הפרטני של העובד מחייבת זאת, או כאשר עולה חשש לפגיעה בסוד מסחרי – ייטה בית הדין להכיר בסעיפי הגבלת העיסוק. באותו מקרה דובר בעובד אשר עבד בחברת היי טק כמהנדס תוכנה והתחייב כי לא יעבוד בכל עסק מתחרה במשך תקופת עבודתו בחברה וכן למשך 22 חודשים נוספים מתאריך סיום העסקתו, קבע בית הדין, כי יש לתת תוקף לסעיף המגביל את חופש העיסוק של עובד רק בנסיבות המצדיקות את ההגבלה, מגנות על שני הצדדים ורק ככל שקיימת סבירות להגבלה. באותו מקרה לא החילו את סעיף אי התחרות מאחר שמקום העסקתו החדש של העובד אינו חברה מתחרה והעובד לא הפר את חובת הסודיות. תשומת הלב שלא כל הכשרה מיוחדת של עובד תצדיק מגבלה על חופש העיסוק. כך, למשל, כשדובר בטייסים אשר נשלחו להכשרה מקצועית יקרה ומיוחדת מטעם המעסיק, חלקה אף מחוץ לישראל, ביצע בית הדין הארצי לעבודה³ איזון בין האינטרס של הטייסים למצוא אפשרויות להשלמת הכנסה בשל היקף עבודה מצומצם, אשר החברה הייתה מודעת אליו, ובין אינטרס החברה להחזר הוצאה כספית שהוציאה על הכשרת עובדיה ככול שהידע כאמור משמש לטובת צד שלישי. מכיוון שדובר בהכשרה על מטוס ייחודי שלא קיים בחברות אחרות בארץ ולא היה כל יחס בין סכום ההכשרה לבין השתכרות הטייסים נקבע לבסוף שיכולת ההשתכרות של הטייסים גוברת ועל כן לא ניתן היה באותן נסיבות להגביל את חופש העיסוק שלהם.

לאור האמור חשוב למעסיקים להיות מלווים בשוטף בעורך דין בעל ניסיון בתחום דיני העבודה והתחום המסחרי. לעתים ניתן לעצב את הסכם ההעסקה באופן שבו ההכשרה המיוחדת שעובר העובד תאפשר מגבלה מסוימת על חופש העיסוק ולעתים די בכך שהמעסיק (והעובד) יכירו את המגבלות ויבינו את זכויותיהם כדי שיפעלו בהתאם.

¹ עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

¹ ע"ע (ארצי) 164/99 פרומר וצ'ק פוינט נ' רדגארד בע"מ (04.06.1999) - <https://he.afiklaw.com/caselaw/2573>

² סעש (תי"א) 62494-01-23 תום הופ נ' קורה אי.אי.אי בע"מ (03.03.2023) - <https://he.afiklaw.com/caselaw/15191>

³ ע"ע (ארצי) 38834-10-10 טמיר נתיבי איר בע"מ נ' רונן קמחי ואורי ליפשיץ (08.11.2015) - <https://he.afiklaw.com/caselaw/15181>

On special experience and limitation of occupation / Doron Afik, Esq.*

Not infrequently, an employer invests considerable effort in training an employee for the needs of the job, and sometimes where an employee arrives without any experience or knowledge of the field, and gains all of the training and experience with the employer, but does this fact entitle the employer to prevent the employee from competing with it after the employment ends?

Freedom of occupation has been recognized in Israel as a constitutional right, but in contrast to the employee's right to freedom of occupation, there is the right of the employer to prevent the employee from competing with it by using the unique knowledge and experience gained from the employer and the right of the parties to freedom of contract and their right to set commercial terms for the employment agreement, therefore in some cases the Courts recognize restrictions on occupation.

The classic holding regarding restrictions on freedom of occupation is the ruling in the case of *Checkpoint v. Redguard*, in which the National Labor Court clarified that restrictions on an employee's freedom of occupation must be strictly examined due to the inequality between the employer and the employee - who is the weak side - and the restriction on his right to move from one place to another may harm the right to self-fulfillment. Similarly, in a case discussed in March, 2023, at the Regional Labor Court in Tel Aviv, the Court clarified that when the employer provided special training to the employee or gave the employee explicit financial consideration against the commitment to non-compete, when the duty of good faith and the duty of trust required by virtue of the employee's individual position require this, or when there is an apprehension of disclosure of a commercial secret - the Court will tend to recognize the restriction of occupation. That case discussed an employee who worked at a high-tech company as a software engineer and covenanted not to work at any competing business during the period of his employment and 22 months thereafter and the Court held that that the restriction will apply only when it protects both parties and is reasonable. In that case, the non-competition clause was not applied because the employee's new employment was found to not be competing and the employee did not breach the duty of confidentiality.

Note, that not any special training of an employee will justify a restriction on the freedom of occupation. For example, in a case discussing pilots who were sent for expensive and special professional training on behalf of the employer, some of which outside of the country, the National Labor Court struck a balance between the interest of the pilots to find options to supplement income due to a limited scope of work, of which the company was aware, and the company's interest in reimbursement of expenses spent on the training of its employees, which training may be used for the benefit of a third party. Because it was training on a unique aircraft that does not exist in other companies in Israel and there was no relationship between the amount of the training and the pilots' earnings, it was finally determined that the pilots' earning potential trumps and therefore it was not possible under the same circumstances to limit their freedom of occupation.

In light of the above, it is important for employers to be regularly accompanied by a lawyer with experience in the field of labor law and the commercial field. Sometimes the employment agreement can be designed in such a manner that the special training the employee undergoes will allow a certain limitation on the freedom of occupation and sometimes it is sufficient for the employer (and the employee) to know the limitations and understand their rights so that they act accordingly.

***Doron Afik** is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com